

K ORGANIZACI SOUČINNOSTI VOJSK

Období po druhé světové válce je příznačné hlubokými a významnými změnami, které způsobila vědeckotechnická revoluce též v oblasti vojenství. Objevila se celá řada nových zbraní a bojové techniky, většina známých bojových prostředků se technicky dále zdokonalila a zvýšila se mnohonásobně jejich síla i účinnost.

Mechanizace a motorizace vojsk ve spojení s mohutnou palebnou silou (zejména jaderných zbraní, ale i všech ostatních klasických prostředků) způsobila zásadní převrat ve způsobech organizace přípravy i vedení bojové činnosti vojsk. Bojová činnost nabyla manévrového, rychlého spádu; zvýšila se tempa útoku s vedením rozhodných úderů vojsk do velké hloubky.

Rozhodujícího a konečného vítězství můžeme dosáhnout jen spojeným a sladěným úsilím všech druhů vojsk, speciálních vojsk a služeb. Požadavek pečlivé organizace a udržování nepřetržité součinnosti vystupuje jako jedna z rozhodujících podmínek úspěchu boje a operace. Vyplývá ze značného zvýšení možností a rozmanitosti sil a prostředků, které se účastní operace, z rostoucí vzájemné závislosti jejněch na bojové činnosti jiných, ze zvýšené pohyblivosti a rozmachu bojové činnosti. Zvláštní pozornost přitom věnujeme novým druhům výzbroje a bojové techniky, abychom zabezpečili co nejefektivnější využití jejich bojových vlastností a účinků.

Organizace součinnosti a zabezpečení její nepřetržitosti v průběhu celé operace je v duchu článku 31. Oper-1-1 nejdůležitější povinností velitelů a štábů. Spočívá ve sladění palebné činnosti a manévru vojsk podle cíle, místa, času a způsobu plnění úkolů a v usměrnění jejich úsilí k dosažení stanovených cílů. Má tedy zabezpečit maximální využití účinků především jaderných zbraní a ostatních sil a prostředků ke zničení hlavního uskupení nepřítele. Uskutečnění tohoto principu má velký význam, protože jen sladěným úsilím všech sil a prostředků při bojové činnosti dosáhneme úspěchu.

To však neznamená, že na dosažení úspěchu v boji se podílejí všechny síly a prostředky ničení stejnou měrou. Hovoříme-li o prostředcích ničení, pak za základní považujeme jaderné zbraně. Proto hlavní pozornost věnujeme sladění činnosti ostatních sil a prostředků s jadernými údery. Z druhů vojsk hlavní místo náleží tankovému a motostřeleckému vojsku, v jejichž zájmu součinnost organizujeme.

Součinnost organizujeme do celé hloubky operace, především ke splnění úkolů a ve prospěch hlavního uskupení, které tyto úkoly plní. Nejpodrobněji ji organizujeme do splnění bližšího úkolu s důrazem na první den operace. Vzhledem k mnohotvárnosti bojové činnosti a ztrátám, které mohou vzniknout v této dynamické činnosti na obou stranách, organizaci součinnosti chápeme jako nepřetržitý proces v průběhu celé operace. Zde chcí zdůraznit, že nejde jen o plánované úkoly a jejich narušení v průběhu operace, ale také o nové úkoly, při kterých se neobejdeme bez vzájemného sladění činnosti vojsk. BuJe to např. při překračování vodních toků, při odrážení protiúderů nepřítele, při zasazování druhého sledu, při obkličování a ničení velkých uskupení nepřítele apod.

Součinnost organizujeme na základě rozhodnutí velitele armády, plánu útočné operace, plánů použití druhů vojsk a plánů zabezpečení operace, výsledků součinnosti na stupni front — armáda a pokynů velitele a náčelníka štábu armády.

Součinnost organizuje osobně velitel armády za všestranné pomoci a zabezpečení štábu. Za její přípravu odpovídá náčelník štábu, který ji připraví se štábem podle pokynů velitele vydaných zpravidla po vyhlášení rozhodnutí. Forma a metoda organizace součinnosti závisí nejvíce na čase a na situaci. Podle toho může probíhat způsobem návrhů jednotlivých velitelů a náčelníků druhů vojsk a týlu k zabezpečení splnění úkolů, nebo tyto úkoly stanoví velitel armády direktivním způsobem. Druhý způsob použijeme hlavně při nedostatku času. V každém případě chcí zdůraznit zásadu její maximální stručnosti a správné obsahové volby náplně jednotlivých období, ke kterým součinnost organizujeme. Velitel armády zpravidla na závěr každého období uvádí, na které úkoly položit důraz a které otázky je nutné ještě dopracovat. Také si prověří, jak podřízení pochopili úkoly.

Podle konkrétních podmínek musíme organizaci součinnosti řádně připravit. Proto hlavní součinnostní otázky vyznačujeme v pracovních mapách velitele a náčelníků složek armády. Na základě pokynů velitele připraví náčelník štábu se štábem písemný Plán práce při organizaci součinnosti. Plán je zaměřen na operaci jako celek, nebo na další úkoly v jejím průběhu, které vyžadují samostatné plány součinnosti podle řešených úkolů. Možný příklad Plánu práce velitele armády při organizaci součinnosti v armádní útočné operaci uvádím na závěr článku.

Zkušenosti ukazují, že organizace součinnosti může probíhat v různých variantách, a to v závislosti na čase, na situaci i charakteru bojové činnosti. V zásadě půjde o tyto způsoby:

a) podle doby zahájení

Organizovat součinnost po vyhlášení rozhodnutí velitele armády bude vhodné zejména při nedostatku času. Tento způsob je vhodný zejména v průběhu operace. Jeho nevýhodou je, že podřízení velitelé a náčelníci nebudou mít svá rozhodnutí podrobněji promyšlena a zpracována, což může ovlivnit jejich aktivitu.

Organizovat součinnost po přijetí a schválení rozhodnutí velitelům svazků bude vhodné zejména při plánování operace do zahájení války, popř. při plánování dalších operací. Vyžaduje však více času.

Při nedostatku času na přípravu operace nebo zvláště v jejím průběhu můžeme organizovat součinnost při vydání bojových úkolů vojskům, nebo podle

pokynů velitele může je odeslat štáb jako doplňkové podklady pro činnost podřízených.

b) podle místa konání:

— na VS armády po vydání rozhodnutí, nebo při schvalování rozhodnutí podřízeným velitelům;

— na VS některého svazku (zpravidla prvosledového) za účasti určených funkcionářů;

— na zvlášť určeném a připraveném stanovišti v terénu, zpravidla na směr hlavního úderu.

c) podle metody organizace:

— organizace součinnosti se zúčastňují kromě hlavních funkcionářů, náčelníků jednotlivých složek armády současně velitelé a náčelníci podřízených složek;

— součinnost na hlavním směru organizuje velitel a na druhém směru zástupce velitele s určenými funkcionáři;

— součinnost organizuje osobně velitel (popř. náčelník štábu) podle stanovených etap formou konkrétních pokynů, ve kterých stanoví charakter a způsob bojové činnosti vojsk a jejího zabezpečení podle objektů, čar a času, tj. direktivní formou;

— součinnost organizujeme podle stanovených etap formou pokynů velitele (NŠ), které doplňují návrhy náčelníků armádních složek, popř. podřízených velitelů z hlediska použití jejich vojsk.

Zkušenosti ukazují, že v ojedinělých případech a zejména při dostatku času a za příznivé situace můžeme k zajištění úspěchu při organizaci a udržení součinnosti připravit i společná zaměstnání (VŠC a cvičení). Tato organizujeme do zahájení bojové činnosti v terénu a podmínkách, které se maximálně přibližují podmínkám stanoveného bojového úkolu.

Vlastní součinnost můžeme organizovat přímo v terénu nebo na mapách, na připravených plastických stolech, podle dodaných leteckých snímků, popř. s využitím filmových záběrů.

Štáb vševojskové armády je povinen kontrolovat organizaci součinnosti podřízených svazků a poskytovat jim potřebnou pomoc a zejména obnovovat součinnost v případě jejího narušení.

Na závěr chci zdůraznit, že součinnost je jednou ze základních podmínek k dosažení úspěchu v boji a operaci. Udržování nepřetržité součinnosti vyžaduje od velitelů a štábů především znát dokonale stanovený úkol, správně a stejně chápat cíl a způsob bojové činnosti a jednat v duchu zámyslu nadřízeného velitele. To vyžaduje vzájemně se informovat, neustále upřesňovat bojové úkoly podřízeným, udržovat s nimi nepřetržitě spojení a včas předvídat. Bez správné součinnosti je organizované vedení boje a operace nemyslitelné. Součinnost vojsk je objektivní nevyhnutelností a zákonitostí vedení vševojskového boje.

Proto musíme neustále zdokonalovat formy, metodu i způsob organizace součinnosti, aby odpovídala požadavku času, podmínkám situace a zadanému úkolu. K dosažení mistrovství v tomto procesu musíme na všech stupních věnovat systematickou pozornost a procvičovat ji na všech zaměstnáních přípravy velitelů a štábů.

Velitelství X. armády

čj.

datum

Schvaluji: Velitel X. A

podpis

Tajné

Výtisk č.:

Počet listů:

Plán práce velitele X. armády při organizaci součinnosti k odrážení protiúderu 4. as nepřítele při rozvíjení armádní útočné operace

(den, hod.)

Cíl součinnosti: sladit činnost svazků, palebných prostředků, letectva, armádních prostředků a záloh při účasti v 1. JÚ frontu při odrážení protiúderu operačních záloh nepřítele.

Účast: Velitel X. armády, NŠ, NOO, NZO, NRVD, NVPVO, NŽV, NCHV, NSk REB, NSO, NTAO, NT, NstřBVLA, velitelé svazků

Místo konání: VS X. armády

Doba konání: Po vyhlášení rozhodnutí velitele X. armády
dne hod.

Součinnost organizovat k těmto obdobím:

1. Účast X. armády v 1. JÚ frontu a obnovení bojeschopnosti vojsk
2. Odrážení protiúderu nepřátelských operačních záloh
3. Rozvíjení útoku X. armády a zabezpečení zasazení druhého sledu frontu

1. období

Velitel X. armády

- cíl a úkoly armády v 1. JÚ frontu
- účast RVD a letectva
- další rozvíjení operace s využitím účinků 1. JÚ

Součinnostní otázky:

— upřesnění cílů pro 1. JÚ	NZO	3'
— účast RVD armády v 1. JÚ	Vel. A	5'
— organizace velení RVD při 1. JÚ a signály	Vel. A	5'
— účast letectva v 1. JÚ frontu a v průzkumu letectva a ke zjištění efektivnosti našich jaderných úderů	Nstř. BVLA	4'
— způsob PVO raketových vojsk armády	NVPVO	3'
— pravděpodobný zámysl použití JZ nepřítele v 1. hromadném JÚ	NZO	3'
— možné následky 1. hromadného JÚ nepřítele na vojska a tyl armády	NOO	4'
— vznik možných prostorů boření, záplav a požárů po 1. JÚ nepřítele a jejich vliv na plnění úkolu vojsky armády	NŽV	4'
— vznik možných prostorů radioaktivního a chemického zamoření a jejich vliv na plnění úkolu armády	NCHV	4'
— činnost prostředků REB armády při přechodu na používání JZ	NSk REB	3'
— zabezpečení spojení a obnovení velení	NOO (NŠ)	3'

Dílčí závěr velitele armády:

- na co položit důraz při organizaci účasti v 1. JÚ frontu (doplňkový průzkum, včasnost úderu, včasné dosažení pohotovosti u TR a OTR pro další odpálení);
- opatření k obnovení bojeschopnosti vojsk armády.

2. období

Velitel armády

- cíl a úkoly armády při odrážení protiúderu,
- způsob odrážení protiúderu.

Součinnostní otázky:

— možná sestava, časové možnosti a pravděpodobný zámysl nepřítel	NZO	4'
— zabezpečení odrážení protiúderu RVD armády	NRVD	4'
— ženijní opatření k odrážení nepřátelského protiúderu	NŽV	4'
— opatření REB při odrážení protiúderu nepřítel	NSK
REB	3'
— časové a prostorové využití vyčleněného úsilí letectva při odrážení nepřátelského protiúderu (+ vrtulníková letka s PIRS)	NStř.
BV LA	4'
— zabezpečení styku s vojsky X. A (levý soused) při odrážení protiúderu nepřítel	NRVD
NOO	4'
— organizace velení a signály	NOO
(NŠ)	3'

Dílčí závěr velitele X. armády:

- na co položit důraz při odrážení nepřátelského protiúderu,
- vytvoření podmínek pro přechod do útočné činnosti.

3. období

Velitel X. armády

- zámysl pro další rozvíjení útočné operace,
- způsob využití druhého sledu armády.

Součinnostní otázky:

— možná sestava nepřítel v hloubce a jeho pravděpodobný zámysl, organizace průzkumu	NZO	4'
— způsob vyvedení a zabezpečení přesunu svazku 2. sledu na ČZ a jeho zasazení	NOO	4'
— palebné zabezpečení zasazení svazku 2. sledu při rozvíjení útoku armády	NRVD	4'
— letecké zabezpečení přesunu a zasazení svazku 2. sledu a jeho podpora při vedení boje	NStř.
BV LA	3'
— ženijní zabezpečení přesunu a zasazení svazku 2. sledu	NŽV	3'
— zabezpečení PVO při vyvedení, přesunu a boji svazku 2. sledu	NV
PVO	3'
— činnost prostředků REB při zabezpečení zasazení X. A (druhý sled frontu)	NRVD,
LA,
NŽV
NVPVO,
NCHV,	5'
— organizace velení a signály	NOO
(NŠ)	3'

Závěr velitele armády:

- na které otázky položit důraz,
- význam všech opatření pro zasazení druhého sledu frontu.

Náčelník štábu X. armády
podpis

Náčelník oper. oddělení X. armády
podpis